

V Bruseli 2. 12. 2020
COM(2020) 713 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

**Zabezpečenie spravodlivosti v EÚ – stratégia európskej odbornej justičnej prípravy na
roky 2021 – 2024**

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Zabezpečenie spravodlivosti v EÚ – stratégia európskej odbornej justičnej prípravy na roky 2021 – 2024

1. ÚVOD

Lisabonskou zmluvou získala Európska únia právomoci na podporu justičnej spolupráce v občianskych a trestných veciach prostredníctvom „odbornej prípravy sudcov a justičných pracovníkov“¹. Odvtedy sa vďaka odbornej justičnej príprave v oblasti práva EÚ zlepšilo **správne a jednotné uplatňovanie práva EÚ** a vybuodovala sa **vzájomná dôvera pri cezhraničných súdnych konaniach**, čo prispelo k rozvoju priestoru spravodlivosti EÚ.

Oznámenie Komisie z roku 2011 s názvom *Budovanie dôvery v spravodlivosť v celej EÚ – nový rozmer európskej odbornej justičnej prípravy*² prinieslo **výraznú zmenu** v organizácii odbornej justičnej prípravy v EÚ, a to tak z hľadiska prístupu, ako aj v rozsahu. Zatiaľ čo väčšina sudcov a prokurátorov v EÚ, ktorí sa zapojili do prieskumu v roku 2010³, sa nikdy nezúčastnila na odbornej justičnej príprave v oblasti práva EÚ alebo práva iného členského štátu, od prijatia oznámenia sa na takejto odbornej príprave zúčastnila viac ako polovica všetkých odborníkov pracujúcich v oblasti práva v EÚ (viac ako 1 milión).

Z hodnotenia **stratégie európskej odbornej justičnej prípravy na roky 2011 – 2020** (uverejneného v roku 2019)⁴ a výročných správ o európskej odbornej justičnej príprave⁵ vyplýva, že stratégia celkovo splnila väčšinu svojich cieľov. Hlavný cieľ, aby sa od roku 2011 do roku 2020 polovica všetkých odborníkov pracujúcich v oblasti práva EÚ (t. j. 800 000) zúčastnila na odbornej justičnej príprave, sa dosiahol v roku 2017. Vďaka stratégii sa zvýšil počet aktivít odbornej prípravy, ale takisto vznikli nové druhy aktivít, ako sú výmenné programy. Táto stratégia pomohla zlepšiť odbornú prípravu v oblasti práva EÚ pre viacero kategórií odborníkov pracujúcich v oblasti práva, najmä pre sudcov a prokurátorov. Takisto sa vďaka nej vybuodovali kapacity sietí, ako je Európska sieť odbornej justičnej prípravy (EJTN), a posilnili sa siete na úrovni EÚ a postavenie poskytovateľov odbornej prípravy.

Stavajúc na týchto úspechoch je teraz nevyhnutné, aby si odborná justičná príprava zachovala popredné postavenie v programe EÚ a aby sa jej venovalo **ešte viac pozornosti**.

EÚ stojí tvárou v tvár mnohým novým udalostiam a výzvam, ktoré treba riešiť odbornou justičnou prípravou, vrátane úpadku právneho štátu a útokov na základné práva v niektorých členských štátoch, exponenciálnej digitalizácie našich spoločností a vyhliadok západného

¹ Článok 81 ods. 2 písm. h) a článok 82 ods. 1 písm. c) Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

² KOM(2011) 551 v konečnom znení.

³ Štúdia Európskeho parlamentu s názvom *Judicial training in the EU Member States* (Odborná justičná príprava v členských štátoch EÚ)[IPOL-JURI-ET(2011)453.198].

⁴ Pracovný dokument útvarov Komisie, *Evaluation of the 2011-2020 European judicial training strategy* (Hodnotenie stratégie európskej odbornej justičnej prípravy na roky 2011 – 2020) [SWD(2019) 380].

⁵ Správy Generálneho riaditeľstva Komisie pre spravodlivosť a spotrebiteľov.

Balkánu na členstvo v EÚ. Miera účasti na odbornej príprave sa navyše medzi jednotlivými členskými štátmi a naprieč povolaniami v justícii stále výrazne líši. To môže negatívne vplývať na jednotné a účinné uplatňovanie práva EÚ.

Toto oznámenie vychádza zo skúseností a nového vývoja od roku 2011. Zohľadňuje výsledky hodnotenia Komisie týkajúceho sa stratégie na roky 2011 – 2020 a širokej verejnej konzultácie, ktorú Komisia uskutočnila v roku 2018⁶. Stanovuje sa v ňom komplexná stratégia na ďalšie zlepšenie odbornej prípravy týkajúcej sa práva EÚ pre odborníkov v oblasti justície, a to rozšírením politických opatrení o nové témy, povolania a geografické oblasti, riešením nových výziev a stanovením nových cieľov na roky 2021 – 2024.

2. FLEXIBILNÁ REAKCIA NA VZNIKAJÚCE POTREBY TÝKAJÚCE SA ODBORNEJ PRÍPRAVY V OBLASTI PRÁVA EÚ

Odborníci v oblasti justície sa musia vedieť prispôbiť novému vývoju, a to aj pokiaľ ide o právo EÚ. Preto je dôležité, aby sa flexibilne reagovalo na vznikajúce potreby týkajúce sa odbornej prípravy v oblasti práva EÚ.

Odborná justičná príprava na podporu spoločnej kultúry právneho štátu

Dodržiavanie zásad právneho štátu predstavuje základnú podmienku účinného uplatňovania práva EÚ a vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi a ich justičnými orgánmi. Podstatou právneho štátu je účinná súdna ochrana, ktorá si vyžaduje nezávislosť, kvalitu a efektívnosť vnútroštátnych justičných systémov. **Odborníci v oblasti justície zohrávajú pri dodržiavaní zásad právneho štátu zásadnú úlohu.** Mali by držať krok s *acquis* EÚ v tejto oblasti vrátane rýchlo sa vyvíjajúcej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (SDEÚ), aby ich mohli uplatňovať pri svojej práci. Dobre pripravení odborníci a ich siete zohrávajú dôležitú úlohu pri posilňovaní kultúry právneho štátu a presadzovaní jeho zásad⁷, pričom v centre pozornosti stojí zásada nezávislosti súdництва.

Dodržiavanie základných práv

Vnútroštátni sudcovia a ďalší odborníci v oblasti justície sú kľúčovými aktérmi, ktorí zabezpečujú účinné uplatňovanie **Charty základných práv Európskej únie** a pretavujú tieto práva do každodenného života ľudí.

Mali by absolvovať odbornú prípravu venovanú špeciálne uplatňovaniu charty, jej rozsahu uplatňovania a osobitným právam, ako je ochrana údajov⁸, ale aj jej vzťahu k vnútroštátnemu právu a vzájomnému prepojeniu s Európskym dohovorom o ľudských právach. Odborná príprava

⁶ https://ec.europa.eu/info/consultations/training-justice-professionals-eu-law-evaluation_sk

⁷ Oznámenia Komisie, *Posilnenie právneho štátu v Únii: Konceptia pre prijatie opatrení* [COM(2019) 343 final] a *Správa o právnom štáte 2020: Situácia v oblasti právneho štátu v Európskej únii* [COM(2020) 580 final].

⁸ Pozri všeobecné nariadenie o ochrane údajov, smernicu o presadzovaní práva a nedávnu judikatúru SDEÚ, napr. rozsudok z 8. apríla 2014, *Digital Rights*, spojené veci C-293/12 a C-594/12; rozsudok z 21. decembra 2016 *Tele2 Sverige*, vec C-203/15.

zameraná na uplatňovanie charty by sa mala v prípade potreby začleniť aj do modulov odbornej prípravy v rôznych oblastiach práva EÚ⁹.

Skvalitnenie digitalizácie súdnictva

Odborná justičná príprava musí pripraviť odborníkov v oblasti justície na **digitalizáciu** a využívanie **umelej inteligencie**¹⁰. Vývoj v tejto oblasti čoraz viac ovplyvňuje každý aspekt nášho života. Pandémia COVID-19 ukázala, že justičné systémy sa musia rýchlo prispôbiť prostredníctvom digitalizácie. Odborníci v oblasti justície si musia byť vedomí dosahu, ktorý majú **digitálne nástroje a technológie** na prípady, v ktorých konajú, a musia byť pripravení náležite ich používať v každodennej praxi, ako aj pri cezhraničných konaniach¹¹. Musia zabezpečiť primeranú ochranu práv jednotlivcov a osobných údajov v digitálnom priestore, najmä aby strany mali prístup k spisom a mohli sa zúčastňovať na súdnych pojednávaníach.

Udržiavanie kroku s vývojom práva EÚ

Vďaka európskej odbornej justičnej príprave by mali byť odborníci v oblasti justície schopní **vnímať úlohu práva EÚ** vo svojej každodennej praxi, **dosiahnuť jeho úplné uplatňovanie** a zabezpečiť **dodržiavanie práv a povinností** vyplývajúcich z práva EÚ vo vnútroštátnych súdnych konaniach. Je takisto dôležité, aby si udržiavali prehľad o vývoji práva EÚ. Všetky nové právne predpisy a vývoj judikatúry SDEÚ si vyžadujú odbornú prípravu, ak majú mať zamýšľané účinky, a ak majú mať odborníci v oblasti justície potrebné znalosti a zručnosti.

Týka sa to najmä kľúčových nástrojov EÚ na **cezhraničnú justičnú spoluprácu**. Zriadenie **Európskej prokuratúry** má takisto značné dôsledky na odbornú prípravu prokurátorov, sudcov a obhajcov. Stratégia by mala zlepšiť odbornú prípravu pre tieto povolania predovšetkým v týchto oblastiach: právny základ Európskej prokuratúry, úpravy vnútroštátnych právnych systémov a súdnych štruktúr, vzťahy Európskej prokuratúry s inými orgánmi a agentúrami EÚ pôsobiacimi v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ, ako sú Eurojust, Europol a úrad OLAF, ako aj uplatňovanie právnych nástrojov EÚ, ktoré Európska prokuratúra používa pri cezhraničnej justičnej spolupráci.

V oblasti **bezpečnosti** ostávajú kľúčovými témami odbornej prípravy boj proti terorizmu, organizovanej trestnej činnosti (vrátane obchodovania s ľuďmi, strelnými zbraňami a nelegálnymi drogami), predchádzanie radikalizácii vedúcej k násilnému extrémizmu a boj proti nej a boj proti praniu špinavých peňazí.

Odborníci v oblasti justície, ktorí prichádzajú do kontaktu s **obet'ami**, by mali byť vyškolení, aby im vedeli poskytnúť lepšiu podporu a aby s nimi dokázali komunikovať, pričom by mali zohľadniť najmä potreby najzraniteľnejších osôb¹². Mali by takisto vedieť, ako identifikovať prípady **zneužitia konania** a využiť dostupné nástroje na riešenie takejto situácie.

⁹ Oznámenie Komisie, *Stratégia na posilnenie uplatňovania Charty základných práv v EÚ* [COM(2020) 711 final].

¹⁰ V súlade s oznámením Komisie o *digitalizácii súdnictva v EÚ* [COM(2020) 710 final].

¹¹ Závety Rady o *prístupe k spravodlivosti a využívaní príležitostí, ktoré prináša digitalizácia* (2020/C 342 I/01).

¹² Oznámenie Komisie, *Stratégia EÚ v oblasti práv obetí (2020 – 2025)* [COM(2020) 258 final].

Práva detí¹³, práva osôb so **zdravotným postihnutím** a prispôsobenie justičných systémov týmto skupinám, osobitné výzvy, ktorým čelia obeť rodovo motivovaného násillia¹⁴, ale aj rovnosť a **nediskriminácia** si vyžadujú osobitnú odbornú prípravu, ako aj ďalšie kurzy zamerané na tieto aspekty.

Zaistenie ochrany **práv spotrebiteľa** prostredníctvom ďalšej odbornej prípravy¹⁵ v oblasti hmotného aj procesného práva predstavuje prioritu¹⁶, čo potvrdili aj rozmáhajúce sa nezákonné praktiky zaznamenané počas pandémie COVID-19¹⁷. Musí sa zaručiť účinné uplatňovanie **práv vyplývajúcich z občianstva EÚ**, a to aj v oblasti voľného pohybu.

Je potrebné zabezpečiť odbornú prípravu pre množstvo odborníkov, ktorí sa podieľajú na vykonávaní pravidiel **jednotného trhu**¹⁸ vrátane pravidiel úzko súvisiacich s podnikaním, ako sú napríklad pravidlá ochrany investícií v rámci EÚ¹⁹, a to sčasti preto, aby sa zaistila dôvera investorov. Mala by byť k dispozícii aj odborná príprava zameraná na **právne predpisy EÚ v oblasti práva obchodných spoločností**, najmä pokiaľ ide o digitálne nástroje a procesy, cezhraničné premeny a fúzie či rozdelenia podnikov, ako aj odborná príprava zameraná na právne predpisy EÚ v oblasti hospodárskej súťaže, pre tých, ktorí ju potrebujú.

Uplatňovanie **právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia** si takisto vyžaduje odborné znalosti a rozsiahlejšiu odbornú prípravu.

Príprava odborníkov na riešenie nových výziev

Nové formy terorizmu, násilného extrémizmu a počítačovej kriminality, ako aj pandémia COVID-19 ovplyvňujú nielen životy jednotlivcov a podnikov, ale aj vnútroštátne justičné systémy, ktoré sa musia prispôbiť. Najmä pandémia zmenila *modus operandi* zločincov, čo viedlo k výraznému nárastu trestných činov zahŕňajúcich počítačovú kriminalitu, online trestnú činnosť a oblasť zdravia²⁰. Odborníci v oblasti justície musia na tieto zmeny reagovať²¹. Navyše, s novými formami práce prichádzajú aj výzvy v oblasti pracovného a sociálneho práva. Mali by sa rýchlo zorganizovať a sprístupniť **nové ponuky v oblasti odbornej prípravy**, ako to bolo nedávno v prípade počítačovej kriminality a azylu.

¹³ Pripravovaná *stratégia EÚ v oblasti práv dieťaťa* (ktorá sa má prijať v roku 2021).

¹⁴ Pozri príručku Medzinárodnej komisie právnikov s názvom *Women's access to justice for gender-based violence* (Prístup žien k spravodlivosti v prípade rodovo motivovaného násillia): <http://www.icj.org/wp-content/uploads/2016/03/Universal-Womens-accesss-to-justice-Publications-Practitioners-Guide-Series-2016-ENG.pdf>

¹⁵ Celoživotná odborná príprava.

¹⁶ To zahŕňa odbornú prípravu týkajúcu sa jedinečných mechanizmov spolupráce v oblasti presadzovania práva, napr. podľa nariadenia o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa [nariadenie (EÚ) 2017/2394].

¹⁷ napr. nečestní obchodníci, ktorí sa uchylujú k nekalým obchodným praktikám, hromadné zrušenie letov bez toho, aby boli dodržané práva spotrebiteľov na náhradu.

¹⁸ Oznámenie Komisie, *Dlhodobý akčný plán, ako v úzkej koordinácii s členskými štátmi zlepšiť vykonávanie a presadzovanie pravidiel jednotného trhu* [COM(2020) 94 final].

¹⁹ Oznámenie Komisie, *Ochrana investícií v rámci EÚ* [COM(2018) 547 final].

²⁰ Napr. kybernetické útoky v oblasti zdravia, obchod s falšovanými liekmi, podvody týkajúce sa ochranných prostriedkov alebo testov na COVID-19 a nezákonné zneškodňovanie zdravotníckeho odpadu.

²¹ <https://www.cepol.europa.eu/media/news/cepol-issues-fast-track-needs-analysis-impact-covid-19-law-enforcement-training>

Poskytovatelia odbornej prípravy by mali:

- systematicky sprístupňovať odbornú prípravu zameranú na *acquis* EÚ, **právny štát** a **základné práva**, ako sú stanovené v zmluvách EÚ a Charte základných práv Európskej únie, v ponuke ďalšej odbornej prípravy pre sudcov a iných odborníkov v oblasti justície;
- **začleniť právo EÚ** vrátane Charty základných práv Európskej únie do aktivít odbornej prípravy v oblasti vnútroštátneho práva a v prípade potreby zorganizovať osobitnú odbornú prípravu zameranú na právo EÚ;
- poskytovať odbornú prípravu zameranú na zlepšenie informovanosti a zručností v oblasti **digitalizácie** a **umelej inteligencie** a na efektívne využívanie digitalizovaných súdnych konaní a registrov;
- zabezpečiť účinnú odbornú prípravu týkajúcu sa **nových právnych predpisov EÚ** a **vývoja judikatúry** vrátane nástrojov cezhraničnej justičnej spolupráce a Európskej prokuratúry;
- zamerať odbornú prípravu na **ochranu práv jednotlivcov v digitálnom priestore** (napr. ochrana údajov, súkromie, nediskriminácia, ochrana pred rodovo motivovaným násilím na internete, zmluvné právo, práva spotrebiteľa) a na **práva konkrétnych skupín** (napr. detí, osôb so zdravotným postihnutím, obetí rodovo motivovaného násillia, rasizmu a diskriminácie);
- **monitorovať** potreby v oblasti odbornej prípravy a **prispôbovať** učebné plány novým výzvam.

Komisia by mala:

- **podporovať** odbornú prípravu týkajúcu sa práva EÚ pre odborníkov v oblasti justície v súlade s ich potrebami;
- naďalej spolupracovať s **Radou Európy** v oblasti odbornej prípravy, ktorá zahŕňa Chartu základných práv Európskej únie.

3. POTREBNÉ ZLOŽKY ODBORNEJ PRÍPRAVY ODBORNÍKOV NAD RÁMEC PRÁVA EÚ

Európska odborná justičná príprava by mala ísť nad rámec právnického vzdelávania a podporovať rozvoj odborných **zručností**. Právo a právne zásady nefungujú vo vákuu, takže odborníci v oblasti justície potrebujú získať multidisciplinárne schopnosti.

Hoci sú za odbornú prípravu v oblasti „**sudcovstva**“²² zodpovedné jednotlivé členské štáty, predstavuje ústredný prvok efektívnosti súdnictva, dôvery verejnosti v justičné systémy a vzájomnej dôvery medzi odborníkmi pri cezhraničnej spolupráci. Kľúčové témy odbornej prípravy pre **sudcov** zahŕňajú správanie sudcov, odolnosť, nevedomú zaujatosť, riadenie prípadov a súdnych siení a schopnosť viesť.

²² t. j. súbor zručností a postojov sudcov.

Na získanie potrebného know-how, postojov a odborných znalostí potrebujú **všetci odborníci v oblasti justície** navyše odbornú prípravu zameranú na **iné ako právne znalosti a zručnosti**, napr. znalosti a zručnosti v oblasti behaviorálnych vied, psychológie, antropológie, ekonómie a kognitívnej lingvistiky.

Rozvoj **jazykových znalostí v oblasti právnej terminológie** je nevyhnutný na zaistenie plynulého dialógu medzi odborníkmi, čo následne prispieva k vzájomnej dôvere pri cezhraničných súdnych konaniach. Znalosť cudzích jazykov pomáha odborníkom v oblasti justície pochopiť zahraničné právne systémy a koncepcie a zvyšuje účasť na cezhraničných aktivitách odbornej prípravy.

Komisia podporuje pokročilú a technickú jazykovú odbornú prípravu v oblasti právnej terminológie, ktorá dopĺňa vnútroštátnu ponuku a povzbudzuje ku kombinovaniu jazykových a právnych aspektov takejto odbornej prípravy, ktorá sa ukázala ako účinná.

Poskytovatelia odbornej prípravy by mali:

- začleniť „sudcovstvo“ a **iné ako právne znalosti a zručnosti** do vnútroštátnych programov ďalšej odbornej prípravy;
- ponúkať kurzy **cudzích jazykov zamerané na právnu terminológiu**, najmä pre odborníkov, ktorí sa zaoberajú cezhraničnými prípadmi.

Komisia by mala:

- poskytovať finančnú podporu na **cezhraničnú odbornú prípravu zameranú na iné ako právne témy**, ak súvisia s právnou odbornou prípravou.

4. INTENZÍVNEJŠIA, ROZSIAHLEJŠIA A CIELENEJŠIA ODBORNÁ PRÍPRAVA ODBORNÍKOV V OBLASTI JUSTÍCIE

Hlavným cieľom oznámenia z roku 2011 bolo zvýšenie počtu kvalitne pripravených odborníkov pracujúcich v oblasti práva s cieľom vytvoriť potrebný impulz. To samo osebe predstavovalo úspešnú hnaciu silu zmien. Hodnotenie stratégie odbornej prípravy však poukázalo na niektoré problémy, ako napríklad rozdiely vo výsledkoch medzi jednotlivými povolaniami a krajinami. To si vyžaduje prístup, v ktorom sa stanovujú **nové a ambiciózne (hoci diferencované) ciele**, ktoré budú lepšie **prispôsobené** potrebám v oblasti odbornej prípravy a úrovni účasti príslušných odborníkov na odbornej príprave v oblasti práva EÚ.

Účasť na ďalšej odbornej príprave týkajúcej sa práva Únie v EÚ (%)

Povolania	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Sudcovia a prokurátori	24,62 %	23,04 %	24,00 %	29,11 %	28,10 %	38,03 %	48,22 %	54,66 %	55,70 %
Zamestnanci súdov a prokuratúry	1,75 %	0,90 %	1,52 %	1,32 %	2,06 %	2,39 %	3,23 %	4,14 %	6,40 %

Právnicki	1,79 %	1,73 %	5,04 %	5,28 %	3,54 %	4,11 %	4,88 %	4,82 %	3,36 %
Notári	11,36 %	5,75 %	10,37 %	15,31 %	18,07 %	13,89 %	27,03 %	22,35 %	26,03 %
Súdni vykonávatelia	3,57 %	4,02 %	3,12 %	8,29 %	5,67 %	7,57 %	9,55 %	12,77 %	16,19 %

Zdroj: Európska komisia (EÚ28, okrem roku 2019: EÚ27, keďže Spojené kráľovstvo neposkytlo žiadne údaje; údaje z výročných správ o európskej odbornej justičnej príprave²³).

Celkove by sa na odbornej príprave týkajúcej sa práva EÚ malo zúčastniť **viac odborníkov v oblasti justície** a poskytovatelia odbornej prípravy by mali **zlepšiť ponuku odbornej prípravy v oblasti práva EÚ**, či už ide o vnútroštátne alebo cezhraničné aktivity, a to bez ohľadu na to, či sú tieto aktivity (spolu)financované z EÚ. Týka sa to všetkých odborníkov v oblasti justície, ktorí uplatňujú právo EÚ, najmä sudcov, prokurátorov a zamestnancov súdov, ale aj povolání, ako sú právnici, notári, súdni vykonávatelia, mediátori, súdni tlmočníci a prekladatelia, súdni znalci, a v určitých situáciách aj väzenský personál a probační úradníci.

Ciele prispôbené na mieru

Sudcovia a prokurátori sú hlavnými garantmi správneho uplatňovania práva EÚ na vnútroštátnej úrovni²⁴. Mali by zostať **hlavnou cieľovou skupinou**, pokiaľ ide o odbornú prípravu v oblasti práva EÚ. Sudcovia uplatňujú právo EÚ *ex offi*, zavádzajú do praxe zásady prednosti a priameho účinku a predkladajú Súdnu dvoru Európskej únie prejudiciálne otázky. Prokurátori musia poznať a uplatňovať príslušné časti *acquis* EÚ v oblasti spravodlivosti vrátane procesných práv podozrivých a obžalovaných v trestnom konaní, ochrany finančných záujmov EÚ a nových pravidiel fungovania po zriadení Európskej prokuratúry.

Zamestnanci súdov a prokuratúry sú dôležití pre bezproblémové fungovanie justičných systémov. Niektorí sa venujú príprave a výkonu rozhodnutí súdu, cezhraničnému doručovaniu písomností, postupom v súvislosti s európskymi platobnými rozkazmi a európskymi zatykačmi či iným cezhraničným postupom. To si vyžaduje širokú škálu školení v rámci odbornej prípravy v oblasti práva EÚ, ktoré by mali byť presne prispôbené zisteným potrebám. Komisia podporuje vytváranie sietí medzi všetkými poskytovateľmi odbornej prípravy pre zamestnancov súdov na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ s cieľom vymieňať si najlepšie postupy a zlepšiť vnútroštátne ponuky odbornej prípravy.

Právnicki zohrávajú kľúčovú úlohu pri uplatňovaní práva EÚ v praxi v mnohých súdnych konaniach, či už vnútroštátnych alebo cezhraničných, občianskych, rodinnoprávnych, správnych alebo trestných. Ich úlohou je takisto upozorňovať na otázky práva EÚ v konkrétnych právnych situáciách. Musia držať krok s najnovším vývojom *acquis* EÚ. Preto je nevyhnutné zamerať sa na odbornú prípravu právnikov zo súkromnej sféry a na ich poskytovateľov odbornej prípravy.

²³ Pozri poznámku pod čiarou č. 5 a správu z roku 2020: https://ec.europa.eu/info/law/cross-border-cases/training-legal-practitioners-and-training-practices_sk.

²⁴ Týka sa to všetkých jurisdikcií vrátane tých správnych.

Notári pomáhajú zabezpečiť účinok práva EÚ v oblastiach, ktoré sú relevantné pre jednotlivcov a podniky, ako je dedenie, mediácia, platobná neschopnosť a boj proti praniu špinavých peňazí. Táto skutočnosť by sa mala intenzívnejšie premietnuť aj do obsahu odbornej prípravy, pričom by sa malo podporovať používanie interaktívnych metódik, a to aj na účely elektronického vzdelávania.

Súdni vykonávatelia sa podieľajú na cezhraničnom výkone súdnych rozhodnutí, napríklad pri európskych konaniach vo veciach s nízkou hodnotou sporu a cezhraničnom vymáhaní majetku. Hoci postavenie ich povolania a prax sa líšia, približne v tretine členských štátov sú zamestnancami súdov. Potrebujú viac odbornej prípravy zameranej na príslušné právne predpisy EÚ, aby sa zabezpečilo, že ich budú správne uplatňovať pri svojich každodenných úlohách.

Zlepšenie odbornej prípravy v oblasti práva EÚ pre ostatné povolania

Na rozhraní medzi touto stratégiou a Európskou schémou odbornej prípravy v oblasti presadzovania práva²⁵ sa ukázalo užitočné vypracovať a propagovať spoločné materiály a aktivity odbornej prípravy pre prokurátorov, sudcov a vyšetrovateľov. V tejto súvislosti je vítaná plodná spolupráca medzi sieťou EJTN a Agentúrou Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva, ktorá by sa mohla ďalej rozvíjať.

Väzenský personál a probační úradníci sú novou cieľovou skupinou, keďže ich odborná príprava je zásadná pre dodržiavanie základných práv počas zadržovania (najmä v súvislosti s európskymi zatykačmi²⁶) a upevnenie ich kľúčovej úlohy pri predchádzaní radikalizácii vo väzniciach a zabezpečovaní úspechu rehabilitačných programov. Takisto musia poznať politiky EÚ, najmä pokiaľ ide o odovzdávanie väzňov, probáciu, alternatívne tresty, dozor, právne predpisy týkajúce sa drog a ďalšie otázky týkajúce sa väznic²⁷.

Ostatní odborníci v oblasti práva, ako sú mediátori²⁸, súdni znalci²⁹, správcovia³⁰ a súdni tlmočníci a prekladatelia³¹, potrebujú stále častejšie znalosti a schopnosti v oblasti uplatňovania práva EÚ. Kvalita ich prínosu k súdnym procesom by sa mala zvýšiť relevantnou odbornou prípravou v oblasti práva EÚ.

Všetky zainteresované strany by mali dosiahnuť nasledovné:

Do roku 2024 by sa do ďalšej odbornej prípravy v oblasti práva EÚ malo každoročne zapojiť:

²⁵ Pozri oznámenie Komisie [COM(2013) 172].

²⁶ Pozri rozsudok z 5. apríla 2016, *PPU Aranyosi a Căldăraru*, C-404/15 a C-659/15, rozsudok z 25. júla 2018, *PPU ML*, C-220/18 a rozsudok z 15. októbra 2019, *Dorobantu*, C-128/18.

²⁷ *Protidrogový program a akčný plán EÚ na boj proti drogám na roky 2021 – 2025* [COM(2020) 606].

²⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/52/ES z 21. mája 2008 o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 136, 24.5.2008, s. 3).

²⁹ Závery Rady a akčný plán o *ďalších krokoch s cieľom vytvoriť Európsky priestor pre forenzné vedy* (10128/16).

³⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 19) a smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1023 z 20. júna 2019 o rámcových preventívnej reštrukturalizácie, o oddlžení a diskvalifikácii a o opatreniach na zvýšenie účinnosti reštrukturalizačných, konkurzných a oddlžovacích konaní a o zmene smernice (EÚ) 2017/1132 (Smernica o reštrukturalizácii a insolvenčnej) (Ú. v. EÚ L 172, 26.6.2019, s. 18).

³¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/64/EÚ z 20. októbra 2010 o práve na tlmočenie a preklad v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 280, 26.10.2010, s. 1).

- 65 % sudcov a prokurátorov;
- 15 % zamestnancov súdov a prokuratúry, ktorí potrebujú kompetencie v oblasti práva EÚ;
- 15 % právnikov³²;
- 30 % notárov;
- 20 % súdnych vykonávateľov.

Siete by mali:

- **sieť EJTN** – vytvoriť sieť všetkých poskytovateľov odbornej prípravy pre zamestnancov súdov na účely výmeny odborných znalostí a najlepších postupov³³;
- **Európska sieť akadémií pre odbornú prípravu väzenského personálu (EPTA)** – rozšíriť sa na všetky členské štáty³⁴, zmapovať potreby týkajúce sa odbornej prípravy v oblasti práva EÚ a sformulovať primeranú reakciu;
- **Konfederácia európskych probačných orgánov (CEP)** – ďalej pracovať na odbornej príprave.

5. PODPORA VYSOKOKVALITNÝCH A ÚČINNÝCH AKTIVÍT ODBORNEJ PRÍPRAVY

Poskytovanie odbornej justičnej prípravy nie je samoúčelné. Aby sa dosiahli ciele odbornej prípravy, je takisto nevyhnutné, aby bola odborná príprava dostatočne **kvalitná**. Dôležitá je dobrá metodika, od návrhu cez realizáciu až po hodnotenie. Poskytovatelia odbornej prípravy musia neustále monitorovať **potreby v oblasti odbornej prípravy** z hľadiska vnútroštátnych aj európskych zainteresovaných strán, aby dokázali pružne reagovať na každodenné výzvy, ktorým odborníci čelia.

Odborníci v oblasti justície potrebujú **rôzne podoby vzdelávania**: reflexívne, koncepčné, experimentálne a konkrétne vzdelávanie. Do odbornej prípravy by sa mali zakomponovať pobytové aktivity **zahŕňajúce osobný kontakt**, nástroje **elektronického vzdelávania** a odborná príprava **na pracovisku**. Činnosti odbornej prípravy (aj cezhraničné) zahŕňajúce osobný kontakt sú nevyhnutné na rozvoj zručností a postojov a budovanie vzájomnej dôvery, keďže umožňujú voľnú diskusiu v atmosfére dôvery a rešpektu. Mali by sa obnoviť hneď, ako to umožní sanitárna situácia. Odborná príprava na úrovni EÚ by takisto mala pomôcť pri skúšaní nových prístupov, ako sú **hybridné** formáty (kombinujúce osobný kontakt s online vzdelávaním) a odborná príprava zahŕňajúca osobný kontakt **pre odborníkov rôznych profesií** zameraná na konkrétne relevantné témy.

Aby sa odborná príprava prispôsobila možnostiam a diverzite účastníkov, mali by sa využívať **rozmanité a dostupné** vzdelávacie nástroje a formáty. V rámci odbornej prípravy by sa mali

³² Pri monitorovaní odbornej prípravy právnikov sa zohľadnia problémy so zberom údajov.

³³ Komisia víta rozhodnutie siete EJTN rozšíriť svoju cieľovú skupinu o zamestnancov súdov a prokuratúry.

³⁴ Súčasní členovia z EÚ: Rakúsko, Belgicko, Bulharsko, Česko, Nemecko, Estónsko, Španielsko, Fínsko, Francúzsko, Chorvátsko, Írsko, Taliansko, Luxembursko, Lotyšsko, Holandsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko a Švédsko.

lepšie využívať **nové technológie**³⁵, vďaka ktorým možno osloviť širšiu cieľovú skupinu a zlepšiť kvalitu odbornej prípravy. Túto potrebu zdôrazňuje aktuálna pandémia a prechod od aktivít zahŕňajúcich osobný kontakt k online odbornej príprave.

Vysokokvalitné **elektronické vzdelávanie** a prístup k **elektronickým zdrojom** o práve EÚ by sa mali stať realitou pre všetkých odborníkov. Mali by dopĺňať a znásobovať prínos aktivít zahŕňajúcich osobný kontakt pomocou aktuálnych materiálov a samostatných vzdelávacích nástrojov, aby sa optimalizovalo využitie elektronickej justície.

Aktivita na vnútroštátnej úrovni nemôžu mať rovnaký dosah ako **cezhraničné aktivity**. Všeobecné a špecializované cezhraničné výmeny sudcov, prokurátorov a predsedov súdov zostávajú prioritou. Výmenami sa posilňuje spoločná európska justičná kultúra, buduje sa dôvera a podporuje sa jednotné uplatňovanie práva EÚ. Výmeny by mali účastníkom priniesť hmatateľnú pridanú hodnotu a ich účinky by sa mali preniesť aj do pracovného prostredia.

Pri každej aktivite odbornej prípravy by sa malo preukázať, že splnila svoje ciele. V **hodnotení** by sa okrem úrovne spokojnosti účastníkov³⁶ mali posúdiť aj získané vedomosti a zručnosti, zmena postoja a vplyv na pracovnú výkonnosť.

Poskytovatelia odbornej prípravy by mali:

- presnejšie dodržiavať **odporúčania** uvedené v dokumente *Advice for training providers*³⁷ (Rady pre poskytovateľov odbornej prípravy) a príručke siete EJTN s názvom *Handbook on judicial training methodology in Europe*³⁸ (Príručka o metodike odbornej justičnej prípravy v Európe);
- každoročne organizovať **aktivity cezhraničnej odbornej prípravy** pre najmenej 5 % všetkých sudcov a prokurátorov; povzbudzovať nových účastníkov, aby sa do týchto aktivít zapojili;
- ponúkať **elektronické vzdelávanie**, ktoré bude interaktívne, praktické a prístupné všetkým účastníkom a presne prispôbené cieľom odbornej prípravy;
- detailnejšie preskúmať potenciál **moderných techník**, ako je virtuálna odborná príprava zahŕňajúca osobný kontakt a riešenia využívajúce rozšírenú realitu;
- intenzívnejšie využívať **elektronickú odbornú prípravu v kocke** (t. j. krátku, aktuálnu, konkrétnu), ktorá by riešila naliehavé potreby odborníkov v oblasti justície v kontexte konkrétneho prípadu;
- zabezpečiť, aby **boli školitelia pripravení** naplno využiť potenciál metodík elektronickeho vzdelávania;

³⁵ napr. virtuálna odborná príprava zahŕňajúca osobný kontakt: interaktívna virtuálna trieda, virtuálna realita: virtuálne prostredie odbornej prípravy prístupné pomocou digitálnych zariadení, rozšírená realita: reálne prostredie rozšírené počítačovo vytvorenými vnemami; zmiešaná realita: virtuálne prvky pridané do reality.

³⁶ Pozri sieť EJTN, *Guidelines for the evaluation of judicial training practices* (Usmernenia k hodnoteniu postupov odbornej justičnej prípravy), <https://bit.ly/2UDmqTX>

³⁷ <https://e-justice.europa.eu/fileDownload.do?id=9f252d82-8ef4-4f6e-b562-372f9fa50096>

³⁸ <http://www.ejtn.eu/Methodologies--Resources/Training-Methods>

- **vyhodnotiť** každú aktivitu odbornej prípravy na základe spokojnosti účastníkov, zlepšenia ich kompetencií a v prípade potreby vplyvu na ich výkonnosť.

Komisia by mala:

- v relevantných prípadoch používať pre aktivity podporované EÚ **spoločný hodnotiaci formulár**;
- začleniť **Európsku platformu odbornej prípravy** do Európskeho justičného portálu³⁹ ako hlavné úložisko informácií o aktivitách odbornej prípravy pre odborníkov v oblasti justície a jednotné prístupové miesto k materiálom o práve EÚ určeným na samoštúdium.

6. PODPORA ODBORNEJ JUSTIČNEJ PRÍPRAVY PRE MLADÝCH ODBORNÍKOV

Čerství odborníci v oblasti justície by mali v rámci počiatočnej odbornej prípravy⁴⁰ získať **základy právneho systému a právnej kultúry EÚ**. To by im malo pomôcť zlepšiť ich praktické chápanie úlohy práva EÚ vo vnútroštátnych právnych systémoch, *acquis* v oblasti právneho štátu a ich úlohy ako európskych odborníkov v oblasti justície. Počas počiatočnej odbornej prípravy (ak existuje) by sa preto mal venovať dostatok času kvalitnej odbornej príprave v oblasti práva EÚ, základných práv, právneho štátu, „sudcovstva“ a jazykových zručností. Odborná príprava zameraná na systémové prvky práva EÚ⁴¹ by mala byť bežnou praxou.

Poskytovatelia odbornej prípravy by mali:

- zabezpečiť, aby každý **plán počiatočnej odbornej prípravy** zahŕňal moduly o práve EÚ, ktoré budú začlenené do odbornej prípravy týkajúcej sa vnútroštátneho práva alebo ktoré budú v prípade potreby ponúkané samostatne;
- zahrnúť ***acquis* EÚ v oblasti právneho štátu a Charty základných práv Európskej únie**, ako aj „sudcovstvo“ medzi štandardné zložky ponuky počiatočnej odbornej prípravy pre čerstvých odborníkov;
- zabezpečiť, aby sa každý budúci alebo novovymenovaný sudca a prokurátor zúčastnil počas počiatočnej odbornej prípravy na **cezhraničnej výmene**;
- zaistiť, aby sa **výmeny AIAKOS** organizované sieťou EJTN stali štandardnou zložkou ponuky počiatočnej odbornej prípravy pre **budúcich a novovymenovaných sudcov a prokurátorov**⁴². Vnútroštátne orgány odbornej justičnej prípravy by mali pomáhať pri ich organizácii;
- zabezpečiť, aby sa **jazykové kurzy zamerané na právnu terminológiu** stali štandardnou súčasťou ponuky počiatočnej odbornej prípravy.

³⁹ https://e-justice.europa.eu/content_european_training_platform-37158-sk.do?init=true

⁴⁰ Odborná príprava budúcich alebo novovymenovaných odborníkov.

⁴¹ Všeobecné zásady práva EÚ a právne prostriedky nápravy, úloha Súdneho dvora Európskej únie, fungovanie justičnej spolupráce, miesta, kde možno nájsť relevantné informácie a formuláre atď.

⁴² Program AIAKOS spája budúcich alebo novovymenovaných sudcov z rôznych členských štátov v inštitúcii odbornej justičnej prípravy alebo na súdoch/prokuratúrach s cieľom podporiť vzájomné porozumenie rôznych európskych justičných kultúr a systémov a zvýšiť ich povedomie o európskom rozmere ich (budúcej) práce.

7. POSILNENIE SPOLOČNEJ ZODPOVEDNOSTI

Zodpovednosť za odbornú justičnú prípravu sa delí medzi členské štáty, poskytovateľov odbornej prípravy, vnútroštátne a európske profesijné organizácie v oblasti justície a EÚ. **Všetci aktéri by sa mali viac angažovať.**

Hlavnú zodpovednosť nesú zainteresované strany na vnútroštátnej úrovni

Vnútroštátni poskytovatelia odbornej prípravy, ministerstvá spravodlivosti, súdne rady a prokuratúry a orgány regulovaných povolání sú kľúčovými aktérmi, ktorí zabezpečujú, aby poskytovanie odbornej prípravy zodpovedalo **potrebám odborníkov**. Musia byť k dispozícii nevyhnutné **zdroje**, pokiaľ ide o rozpočet, organizátorov odbornej prípravy a čas, aby sa na nej odborníci v oblasti justície mohli zúčastniť. Stanovením povinných kvót na odbornú prípravu možno zabezpečiť, že sa bude vnímať ako súčasť bežných pracovných podmienok. Je potrebné proaktívne šíriť **informácie** o poskytovaní odbornej prípravy na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ a podporovať účasť na odbornej príprave.

Do vytvárania skutočnej kultúry odbornej prípravy by sa mali zapojiť **vedúce osobnosti a vysokopostavení predstavitelia povolání v súdnictve**. Na to, aby sa zo súdnych orgánov a profesijných organizácií stali **vzdelávacie organizácie**, musí dôjsť k zmene v postoji a odborná príprava sa musí začať vnímať ako investícia a nie ako rozptýlenie od každodennej práce.

Siete expertov na právo EÚ

Odborníci v oblasti justície nemusia ovládať všetky podrobnosti práva EÚ, ale keď to bude potrebné, musia konať v súlade s ním. Mali by mať možnosť spoľahnúť sa na **kolegu**, ktorý im dokáže poskytnúť **odborné znalosti a pomoc v oblasti práva EÚ**, a to pri zaistení úplnej nezávislosti súdnictva, a ktorý patrí do siete vytvorenej na tento účel na vnútroštátnej úrovni. V tom spočíva uznaná pridaná hodnota vnútroštátnych sietí súdnych koordinátorov pre právo EÚ.

Jedinečná úloha Európskej siete odbornej justičnej prípravy

Sieť EJTN má najlepšie predpoklady, aby prostredníctvom svojich členov koordinovala vnútroštátne aktivity odbornej prípravy v oblasti práva EÚ a rozvíjala cezhraničnú odbornú prípravu sudcov a prokurátorov vrátane výmen⁴³. Jej deväť „zásad justičného vzdelávania“⁴⁴ sa stáva celosvetovým indikátorom kvalitnej odbornej justičnej prípravy. Táto sieť potrebuje stabilné a náležité financovanie.

Aktéri na úrovni EÚ sú kľúčovými inšpirátormi

Akadémia európskeho práva (ERA) a **Európsky inštitút verejnej správy (EIPA – Luxembursko)** pomáhajú upevňovať poznatky o práve EÚ. Mali by naďalej zlepšovať poskytovanie odbornej prípravy, zabezpečovať kvalitu svojich aktivít a podporovať prenosnosť výstupov.

⁴³ Závety Rady, *Odborná príprava odborníkov pracujúcich v oblasti práva: kľúčový nástroj na konsolidáciu acquis EÚ* (2014/C 443/04).

⁴⁴ http://www.ejtn.eu/PageFiles/15756/Judicial%20Training%20Principles_SK.pdf

Kľúčovú úlohu pri zlepšovaní odbornej prípravy v oblasti práva EÚ zohrávajú aj **siete odborníkov v oblasti justície**, ako napríklad **Rada advokátskych komôr a združení právnikov Európy (CCBE)** pre právnikov, **Rada notárstiev Európskej únie (CNUE)** pre notárov a **Európska únia súdnych úradníkov (UEHJ)** pre súdnych vykonávateľov. Sú nevyhnutné na úplné vykonávanie tejto stratégie, pretože zabezpečujú, aby ich členovia preberali vytvorené materiály a opätovne ich používali, a podporujú zavádzanie vnútroštátnych aktivít odbornej prípravy. Výmena skúseností medzi poskytovateľmi odbornej prípravy z rôznych členských štátov by im mala umožniť nájsť nedostatky v poskytovanej odbornej príprave, inovovať a vychádzať z osvedčených postupov s preukázanými výsledkami.

Dôležitú úlohu inšpirátorov zohrávajú aj **európske siete odborníkov v oblasti justície**, ktoré sa zameriavajú na jednotlivé oblasti práva EÚ.

Podpora Komisie

Komisia bude podporovať **vysokokvalitné projekty odbornej prípravy s európskym rozmerom** prostredníctvom programu Spravodlivosť a iných relevantných schém financovania⁴⁵. Bude podporovať odbornú prípravu pre inšpirátorov vrátane školiteľov a cezhraničné konzorciá poskytovateľov odbornej prípravy. Bude naďalej podporovať prácu sietí zapojených do tejto oblasti, povzbudzovať ich k spolupráci prostredníctvom konferencií a presadzovať využívanie moderných technológií a Európskeho justičného portálu.

Komisia bude podporovať **projekty zamerané na prioritné oblasti EÚ**, testovanie nových nápadov a reakcie na konkrétne *ad hoc* potreby. Zvláštnu pozornosť bude venovať posúdeniu potrieb v oblasti odbornej prípravy a udržateľnosti výsledkov. Od poskytovateľov, ktorí využívajú spolufinancovanie z EÚ, bude vyžadovať, aby urobili viac pre zabezpečenie trvalosti odbornej prípravy a iných výstupov. Využije všetky prostriedky podľa nariadenia o rozpočtových pravidlách na zjednodušenie prístupu k finančným prostriedkom EÚ vrátane postupov spravovania žiadostí a grantov⁴⁶.

Zameranie sa na odborníkov v oblasti justície mimo EÚ

Európska odborná justičná príprava sa zameriava na odborníkov v oblasti justície v EÚ. V priebehu rokov sa však spolupráca rozšírila na **kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny** na členstvo v EÚ, ako aj na ďalšie krajiny, ktoré prejavili záujem oboznámiť sa s justičnou kultúrou EÚ⁴⁷ s cieľom zlepšiť fungovanie vlastných justičných systémov.

⁴⁵ Patria medzi ne návrhy Komisie na nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorými sa zriaďuje Európsky sociálny fond plus (ESF+) [COM(2018) 382], „Erasmus“, program Únie pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport [COM(2018) 367], program Práva a hodnoty (na roky 2021 – 2027) [COM(2018) 383], Program pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE) [COM(2018) 385], Program EÚ pre boj proti podvodom [COM(2018) 386] a nástroj predvstupovej pomoci (IPA III) [COM(2018) 465].

⁴⁶ Pozri poznámku pod čiarou č. 4 (strana 44).

⁴⁷ Spoločné oznámenie, *Preskúvanie európskej susedskej politiky* [JOIN(2015) 50 final] a *Politika Východného partnerstva po roku 2020: Posilnenie odolnosti – Východné partnerstvo, ktoré prináša výsledky pre všetkých* [JOIN(2020) 7 final].

V kandidátskych a potenciálne kandidátskych krajinách⁴⁸, ktoré musia v rámci prípravy na prístup k EÚ⁴⁹ zapracovať predovšetkým na podpore demokracie, právneho štátu a dodržiavania základných práv, je potrebná najmä odborná príprava zameraná na *acquis* v oblasti právneho štátu.

Komisia povzbudzuje k účasti na cezhraničnej odbornej justičnej príprave najmä odborníkov v oblasti justície zo **západného Balkánu**. Podpora EÚ v tomto regióne sa zameriava na zabezpečenie súdržnosti a udržateľnosti a riešenie výziev na základe dôkladného posúdenia potrieb v oblasti odbornej prípravy a prístupu zameraného na problémy (namiesto prístupu zameraného na darcov). Mala by sa ďalej posilňovať štrukturálna spolupráca poskytovateľov odbornej justičnej prípravy zo západného Balkánu, a to na regionálnej úrovni, ako aj s EÚ. V prípade potreby by to malo zahŕňať upevnenie úlohy siete EJTN, ktorá je centrom odborných znalostí a mohla by podporiť budovanie kapacít a metodické zlepšenia.

Mohli by sa hľadať ďalšie formy synergie s iniciatívami odbornej justičnej prípravy financovanými z EÚ v **ďalších krajinách mimo EÚ**, najmä v Afrike a Latinskej Amerike, ako príspevok k posilneniu demokracie, ľudských práv a právneho štátu⁵⁰.

Udržateľnosť

Bude sa výrazne podporovať šírenie, vykonávanie, opätovné použitie a aktualizácia **modulov, balíkov a publikácií odbornej prípravy**, ako sú príručky a usmernenia, ktoré sa vypracovávajú s podporou finančných prostriedkov z EÚ⁵¹ a ktoré sprostredkovávajú poskytovatelia odbornej prípravy na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ a ich prispôsobovanie vnútroštátnemu kontextu, ako aj odborná príprava zacielená na inšpirátorov, ako sú napríklad školitelia.

Monitorovanie

Komisia bude naďalej **podávať správy** o pokroku v odbornej príprave týkajúcej sa práva EÚ pre odborníkov v oblasti justície. Spolu so zainteresovanými stranami sa zamyslí nad tým, ako zlepšiť zber a analýzu údajov.

⁴⁸ Oznámenie Komisie, *Posilnený proces pristúpenia – dôveryhodná perspektíva členstva v EÚ pre západný Balkán* [COM(2020) 57 final].

⁴⁹ Závery Rady o rozširovaní a procese stabilizácie a pridruženía (7002/20).

⁵⁰ *Na ceste ku komplexnej stratégii pre Afriku* [JOIN(2020) 4 final], *Európska únia, Latinská Amerika a Karibik: spájanie síl pre spoločnú budúcnosť* [JOIN(2019) 6 final].

⁵¹ Napr. *Training guide on the rule of law for judges and prosecutors* (Príručka odbornej prípravy v oblasti právneho štátu pre sudcov a prokurátorov)(http://www.ejtn.eu/PageFiles/16144/2019-056-Training%20guide-v5_FINAL.pdf), *Rule of law in Europe – perspectives from practitioners and academics* (Právny štát v Európe z pohľadu odborníkov z praxe a akademickej obce)(http://www.ejtn.eu/PageFiles/16144/2019-056-RoL%20Manual-170x240-WEB_FINAL.pdf), *EU environmental law training package* (Balík odbornej prípravy zameranej na právo EÚ v oblasti životného prostredia) (https://ec.europa.eu/environment/legal/law/training_package.htm).

Odporúčania:

- **všetky členské štáty** – by mali vytvoriť **vnútroštátnu sieť koordinátorov pre právo EÚ** pre sudcov a prokurátorov; podporovať cezhraničnú spoluprácu medzi takýmito sieťami;
- **iní odborníci v súdnictve** – by mali vytvárať podobné pozície na podporu vzájomnej odbornej prípravy na pracovisku.

Zainteresované strany by mali:

- **sieť EJTN** – poskytovať **kvalitnú odbornú prípravu** vrátane elektronického vzdelávania pre sudcov a prokurátorov, napĺňať potreby zamestnancov súdov a zvýšiť inšpiratívny účinok výstupov na úrovni EÚ tým, že sa zlepši ponuka aktivít odbornej prípravy týkajúcej sa práva EÚ pre jej členov;
- **siete na úrovni EÚ, poskytovatelia odbornej prípravy a organizácie odborníkov v oblasti justície** – naďalej podporovať, koordinovať a/alebo organizovať **aktivity cezhraničnej odbornej prípravy** vrátane interaktívnych online aktivít a zároveň znásobovať účinky odbornej prípravy.

Komisia by mala:

- podporovať **spoluprácu medzi zainteresovanými stranami**, aby pomohla dosiahnuť ciele tejto stratégie;
- poskytnúť finančnú podporu z EÚ **vysokokvalitným projektom**, ktoré **udržateľným** spôsobom riešia konkrétne potreby v oblasti odbornej prípravy, ako aj siete EJTN prostredníctvom programu Spravodlivosť;
- v spolupráci so zainteresovanými stranami vytvoriť kvalitnejší systém **monitorovania**.

8. ZÁVER

V tejto stratégii európskej odbornej justičnej prípravy na roky 2021 – 2024 sa stanovuje rámec pre ambiciózne súbor kľúčových opatrení na podporu správneho a účinného uplatňovania práva EÚ. Jej cieľom je upevniť spoločnú európsku justičnú kultúru založenú na zásadách právneho štátu, základných právach a vzájomnej dôvere.

Aby sa zabezpečilo, že stratégia bude úspešná, Komisia vyzýva všetky zainteresované strany – ministerstvá spravodlivosti, súdne rady a prokuratúry, rady pre povolania podliehajúce samoregulácii, európske združenia odborníkov v oblasti justície, poskytovateľov odbornej prípravy na vnútroštátnej úrovni a úrovni EÚ, inštitúcie a orgány EÚ – aby sa zaviazali splniť jej kvantitatívne a kvalitatívne ciele.

Komisia bude pravidelne monitorovať vykonávanie stratégie a spolupracovať s ostatnými inštitúciami EÚ s cieľom zabezpečiť potrebnú politickú podporu na dosiahnutie daných cieľov.